

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

- 1.ประชากรในการศึกษาและการสุ่มตัวอย่าง
- 2.วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.การวิเคราะห์ตัวอย่าง

1.ประชากรในการศึกษาและการสุ่มตัวอย่าง

1.1.ประชากร

เก็บข้อมูลจากผู้ขับจี้รถบรรทุกรับจ้างของบริษัท เอส เอ ที ทรานสปอร์ต ที่จดทะเบียนไว้กับการทำเรือแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งจำนวนทั้งสิ้น 493 คน

1.2.หน่วยในการวิจัย (Unit of Analysis)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่ขับจี้รถบรรทุกรับจ้างของบริษัท เอส เอ ที ทรานสปอร์ตซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 220 คน

1.3.การสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยให้ใช้สูตรยเมเนน คือ

$$n = \frac{N}{[1+N(e^2)]}$$

โดย n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่ม ในระดับ 95 มีค่าเท่ากับ 0.05

เมื่อแทนค่า N = 493

e = (0.05) จะได้ n = 220

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงเท่ากับ 220 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ในการตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน สัมภาษณ์แบบเจาะลึกจำนวน 20 คน

1.4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ประชากรเป้าหมาย โดยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง และได้นำกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป โดยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยชุดคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ขับขี่รถ บรรทุกรับจ้าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่ใช้วัดระดับความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรของผู้ขับขี่รถบรรทุกรับจ้าง โดยเห็นด้วยได้ 1 คะแนน ถ้าตอบไม่เห็นด้วย ได้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจร ของผู้ขับขี่รถบรรทุกรับจ้าง โดยจำแนกออกเป็นดังนี้ตามปริมาณของการฝ่าฝืนกฎจราจร คือ น้อย บ่อย บ่อยมากซึ่งได้จำแนกการให้คะแนนดังนี้คือ

น้อย	ลำดับการให้คะแนน	1 คะแนน
บ่อย	ลำดับการให้คะแนน	2 คะแนน
บ่อยมาก	ลำดับการให้คะแนน	3 คะแนน

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาจราจรของผู้ขับขี่รถบรรทุกรับจ้าง

1.5. แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้สัมภาษณ์ที่ใช้มีลักษณะดังนี้

1.แบบสอบถามปลายปิด [close-ended question] เป็นแบบคำถามที่มีคำตอบไว้ให้เลือกตอบหลายข้อ เพื่อให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความเป็นจริง และตามความรู้และทัศนคติของผู้ตอบ

2.แบบสอบถามปลายเปิด [open-ended question] เป็นแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบ สามารถตอบคำถามได้อย่างเสรีตามข้อเท็จจริง ความรู้ และทัศนคติของผู้ตอบเป็นรูปแบบคำถามในลักษณะที่ถามอย่างกว้าง ๆ

1.6. การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษามีขั้นตอนในการดังนี้ คือ

ขั้นตอนที่ 1 ทำการศึกษาและค้นคว้าจากตำรา รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ทำการทดสอบแบบสอบถาม

ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษา

ทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วย Test - Retest Method โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซ้ำสองครั้ง โดยเว้นระยะเวลาห่างกัน 3 อาทิตย์ แล้วนำค่าที่ได้จากการทดสอบแบบสอบถามทั้งสองครั้งไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน หากค่าที่ได้มีค่า 0.7 - 0.9 ถือว่าน่าเชื่อถือ แต่หากมีค่าน้อยกว่า ต้องมีการปรับปรุงจุดบกพร่องอันควรแก้ไขที่พบในการทดสอบแบบสอบถามมาปรับปรุง เพื่อให้เกิดความเหมาะสม สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจริง

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1. การศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อ ทราบรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

2.2. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม [Interview Schedule] โดยในเดือนตุลาคม 2540 ผู้วิจัยได้ไปทำการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 200 ราย

2.3 งานวิจัยภาคสนาม

2.3.1 วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก [In - depth Interview] ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ขับขีรถบรรทุกรับจ้างจำนวน 20 ราย โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ประวัติส่วนตัว
3. ภูมิหลังและสภาพครอบครัว และฐานะทางเศรษฐกิจ
4. ชีวิตประจำวัน
5. สภาพการทำงาน
6. สภาพการการเดินทาง
7. ทักษะต่อการจราจร
8. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจราจร

2.3.2 การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non - participant Observation) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเข้าไปสังเกตการณ์พฤติกรรมของผู้ขับขีรถบรรทุกรับจ้างที่ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นช่วงเวลา โดยดูพฤติกรรมในการเดินทาง การขับขีรถบรรทุกว่าเป็นอย่างไร รวมทั้งสังเกตการณ์สภาพการจราจร ในบริเวณทางแยก ในบริษัทที่มีการจราจรหนาแน่นจำนวน 3 จุด ได้แก่แยกคลองเตย แยกพระราม 4 แยกสุนทรโกษา โดยทำการสังเกตการณ์จราจรในช่วงเวลา 06.00 - 09.00 น. และช่วงเวลา 16.00 - 19.00 น. จากนั้นจะสรุปผลตามวิธีการของการวิจัยมนุษยวิทยา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์โดยใช้แบบสอบถาม

การวิเคราะห์โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ลงรหัส (code) ในแบบสอบถามเป็นส่วน ๆ ของแต่ละตัวแปร เพื่อเปลี่ยนสภาพข้อมูลให้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถอ่านค่าได้ และนำไปบันทึกลงในโปรแกรม SPSS/PC+ เพื่อจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ และทราบลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเสนอข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างในแต่ละหมวดหมู่ ของตัวแปร เพื่อดูการกระจายข้อมูล

3.2 การวิเคราะห์โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ดังกล่าวจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมนั้น ผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดกับกลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ เนื้อหา ตามหลักของการวิจัยมานุษยวิทยา หลังจากนั้นก็จะเขียนเชิงพรรณนา(descriptive) เพื่ออธิบายลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อดูการกระจายข้อมูลและได้ใช้เครื่องมือในการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าไคสแควร์(Chi-Square) ซึ่งเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว มีทั้งหมด 9 ตัวแปร กับตัวแปรตาม คือพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจร โดยใช้ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ.0.05